

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

**MAGISTRAT DR.
CONSUELO-PILAR SCERRI HERRERA**

Seduta tat-22 ta' Frar, 2011

Avviz Numru. 581/2005

Care Services Limited

Vs

Mario Muscat u Alfred Vella

Il-Qorti:-

Rat l-avviz ipprezentat mis-socjeta attrici fejn talbet lil din il-Qorti tikkundanna lill-konvenuti jhallsuha d-danni sofferti minnhom kawza t'incident li sehh nhar it-tnejn w ghoxrin (22) t'Ottubru 2003 waqt tragit bil-vettura bin-numru ta' registrazzjoni HSY-017 proprjeta ta' Mario Muscat li kienet misjuqa minn Alfred Vella f'liema incident Giulia Ellul Sullivan sofriet griehi ta' natura gravi, liema tragit kien qiegheed isir mill-konvenuti, wara li s-socjeta attrici ordnat servizzi ta' transport minghand il-konvenuti, liema servizz gew esegwiti b'mod negligenti u kawza ta' tali negligenza, s-socjeta attrici sofriet danni.

Kopja Informali ta' Sentenza

Bl-ispejjez inkluz dawk tal-Itra Ufficjali datata erbatax (14) t'Ottubru 2005.

Ai fini ta' kompetenza, gie dikjarat li d-danni ma jeccedux il-hamest elef lira maltin (LM5,000).

Rat in-nota t'eccezzjonijiet tal-konvenuti fejn esponew bir-rispett li:-

1. Preliminarjament, l-inkompetenza ta' din l-Onorabbli Qorti *ratione materie* stante li billi l-kawza si tratta t'incident tat-traffiku fejn id-danni ma jeccedux il-hamest elef lira maltin (LM5,000), din il-vertenza kellha tigi riferuta lic-Centru Malti tal-Arbitragg u dan a tenur tal-Avvizi Legali Numru 419/2004 u 279/2005.

2. Salv eccezzjonijiet ohra permessi mill-ligi.

Rat in-nota tal-konvenuti li permezz taghha esebew kopja legali tas-sentenza fl-ismijiet **Aquatess Limited vs Alfred Vella et** deciza fl-erbgha w ghoxrin (24) ta' Gunju 2005 moghtija minn din il-Qorti diversament preseduta.

Rat il-verbal tal-Qorti datat ghaxra (10) t'Ottubru 2006 (fol. 26) fejn iddikjarat li kienet rat ir-raba skeda tal-Kap 387 paragrafu 112, w iddikjarat li m'ghandhiex gurisdizzjoni fir-rigward w ghalhekk, mhux ser tiehu konjizzjoni ulterjuri ta' l-istess.

Rat is-sentenza moghtija mill-Qorti tal-Appell fl-ismijiet **Care Services Limited vs Mario Muscat u Alfred Vella** deciza nhar it-tnax (12) t'April 2007 fejn annullat u hasret il-provediment moghti minn din il-Qorti diversament preseduta nhar l-ghaxra (10) t'Ottubru 2006 u fejn irrimettiet l-atti lura lill-istess l-ewwel Qorti ghad-determinazzjoni u decizjoni skond il-ligi tal-eccezzjoni tal-inkompetenza sollevata mill-konvenuti.

Rat illi nhar l-ghaxra (10) ta' Dicembru 2007 l-attur esebixxa nota ta' sottomissjonijiet dwar l-ewwel eccezzjoni sollevata mill-konvenuti dwar l-inkompetenza *ratione materia* u dan bil-visto tal-kontro parti.

Rat is-risposta tal-konvenuti pprezentata nhar l-erbatax (14) ta' Jannar 2008.

Rat is-sentenza preliminari moghtija nhar t-tmienja (8) t'April 2008 minn din il-Qorti kif preseduta fl-istess ismijiet premessi, fejn cahdet l-eccezzjoni sollevata mill-konvenuti w iddikjarat li hija ghandha kompetenza sabiex tisma u tiddeciedi l-kawza odjerna.

Rat ir-rikors tal-konvenuti ipprezentat fl-atti nhar l-ghaxra (10) t'April 2008 fejn talbu lil din il-Qorti tawtorizzhom jipprezentaw nota t'eccezzjonijiet ulterjuri u dana sabiex il-kawza tkun tista tigi kontestata fuq il-mertu.

Rat id-digriet taghha tal-erbatax (14) t'April 2008 fejn laqghet l-istess talba tal-konvenuti ghal prezentata tal-eccezzjonijiet ulterjuri.

Rat in-nota t'eccezzjonijiet ulterjuri tal-konvenuti ipprezentata nhar tmienja (8) ta' Mejju 2008 fejn eccepew bir-rispett:-

1. Illi fl-ewwel lok u fil-mertu ta' dan l-incident gja gie deciz fil-kawza fl-ismijiet **Aquatess Limited vs Alfred Vella et** - Avviz Numru 375/2004DM nhar l-erbgha w ghoxrin (24) ta' Gunju 2005 u kwindi l-eccipjent m'ghandhom iwiegbu xejn fil-konfront tas-socjeta attrici li instabet f'din is-sentenza definitiva unikament responsabbli ghall-akkadut w ghad-danni konsegwenzjali rizultanti mill-incident li gara fit-tnejn w ghoxrin (22) t'Ottubru 2003 u li fih korriet Giulia Ellul Sullivan.

2. Illi ukoll bla pregudizzju ghas-suespost, l-esponenti ma kienu b'ebda mod responsabbli ghal dak li gara lil Giulia Ellul Sullivan fl-incident li gara fit-tnejn w ghoxrin (22) t'Ottubru 2003 waqt li Alfred Vella kien qed isuq il-vettura bin-numru ta' registrazzjoni HSY-017 proprjeta ta' Mario Muscat, liema incident gara unikament tort u htija t'impjegati tas-socjeta attrici u dana kif sejjer jigi ppruvat waqt it-trattazzjoni tal-kawza.

3. Illi 'n vista tal-premess l-ebda ammont ma huwa dovut lis-socjeta attrici w ghalhekk, it-talbiet taghha fil-konfront tal-eccipjent ghandhom jigu respinti bl-ispejjez.

Rat in-nota tas-socjeta attrici li pprezentata fl-atti nhar is-sitta (6) t'Ottubru 2008 li permezz taghha pprezentata l-affidavit ta' Angele Buhagiar li gie mmarkat bhala Dok. AB O1.

F'din l-affidavit **Angele Buhagiar** tghid li hija tahdem bhala manager fir-residenza ghall-anzjani 'Casa Serena'. Bhala residenza kienu ta' spiss jikru vannijiet minghand Co-operative Transport Services (Lilac Vans) u dawn il-vannijiet huma ddisinjati apposta sabiex jipprovdu servizzi ta' transport lil persuni bi bzonnijiet specjali. Huma jipprovdu wkoll *carers* biex jassistu lill-anzjani residenti, ghalkemm m'humiex responsabbli ghas-*set up* tal-anzjani fuq il-vann. Tghid li hija r-responsabilita' tas-sewwieq tal-vann li jispezzjona il-vann qabel ma sewwieq jitlaq bih.

Tispjega li nhar it-tnejn w ghoxrin (22) t'Ottubru 2003 ghall-habta tal-hdax ta' filghodu, l-vann kien miexi matul it-Triq St. Andrews, meta f'daqqa wahda karozza, li kienet quddiem il-vann, ghamlet U-Turn mhux mistennija w il-vann ha *brake* qawwi bil-konsegwenza li l-passiggieri fil-vann gew imbuttati 'l quddiem u fost il-passiggieri kien hemm Giulia Ellul Sullivan, li laqtghet irkobtejha mal-*panel* tal-van. Il-vann baqa' sejjer lejn ir-residenza u wara hatt il-passiggieri kollha. Meta waslu l-passiggieri, bdew jikkellmu dwar l-incident u Giulia Ellul Sullivan bdiet tilmenta bl-ugiegh u giet akkompanjata sal-isptar St. Philip's fejn giet ammessa bhala *in patient* ghal ftit granet u binha pprezenta l-kont taghha tal-isptar, lis-socjeta attrici li tiehu hsieb ir-residenza 'Casa Serena'. Dan il-kaz spicca l-Qorti u s-socjeta attrici spiccat sofriet danni fl-ammont ta' LM4,218.76 rapprezentanti 'n kwantu ghal LM3,404 kont ta' l-isptar, LM385.67 interessi li gew likwidati mill-Qorti u LM430 spejjez gudizzjarji. Dan l-ammont in effetti thallas permezz ta' cekk wiehed indirizzat lil Dr. Renato Cefai. Oltre dan, is-socjeta attrici sofriet ukoll is-somma ta' LM650 bhala spejjes legali

Kopja Informali ta' Sentenza

dovuti lil Dottor Louis Bianchi, bhala rapprezentant legali tal-konvenuti l-ohra.

Rat is-sentenza moghtija minn din il-Qorti diversament preseduta fl-ismijiet **Aquatess Ltd vs Alfred Vella et** nhar id-disgha (9) t'Ottubru 2008 li tinsab inserita fl-atti a fol. 90 permezz ta' nota tar-Registratur tal-Qorti.

Semghet lil avukati tal-partijiet jittrattaw l-eccezzjoni tal-*res judicata* fis-seduta tat-tnejn w ghoxrin (22) t'April 2009.

Rat is-sentenza moghtija minn din l-istess Qorti fl-ismijiet premessi (fol. 99) li hija stess tat fis-26 ta' Mejju, 2009 fejn kienet laqghet l-eccezzjoni tal-konvenuti dwar ir-res gudikata u konsegwentement kienet illiberat lill-konvenuti mill-osservanza tal-gudizju.

Rat illi minn dik is-sentenza kien sar appell mis-socjeta' Care Services Limited, prezentat fil-15 ta' Gunju, 2009. Illi dan l-appell gie milqugh it-13 ta' Novembru, 2009 u b'hekk is-sentenza tas-26 ta' Mejju, 2009 giet imhassra w l-atti gew mibghuta lura lil din il-Qorti kif presjeduta *"biex hemm jigi minn dik il-Qorti definit u deciz il-mertu wara d-debita konsiderazzjoni tal-eccezzjonijiet l-ohra sottomessi...."*

Rat li l-kawza kienet giet riappuntata quddiemha ghall-14 ta' Jannar, 2010.

Rat li fid-9 ta' Marzu, 2010 l-avukat difensur tas-socjeta' attrici talab l-allegazzjoni tal-process tal-kawza numru 375/04 fl-ismijiet **"Aquatess Ltd. -vs- Alfred Vella et"** ma' din il-kawza. Rat li l-kontroparti ma kellhom l-ebda oggezzjoni ghal din it-talba, w ghaldaqstant il-process imsemmi gie allegat skond id-digriet ta' din il-Qorti tal-24 ta' Mejju, 2010.

Rat li fis-16 ta' Lulju, 2010 is-socjeta' attrici pprezentat l-affidavit ta' **Francis Casha** (a fol. 130), li ilu helper mal-anzjani fir-residenza Casa Serena f'Bugibba, ghal dawn l-ahhar ghaxar snin jew ftit iktar. Spjega li huwa jghin biex jingarru l-anzjani barra mir-residenza. Ftakar li darba fis-sena 2003, kien sehh incident f'Tal-Ibragg, waqt li kienu

fil-van sejrin lura lejn id-dar tal-anzjani. Jaf li l-van kien tat-tip li fih jista' jtilghu il-wheelchairs, pero' ma kienx jaf x'jismu x-xufier. Jghid li ghalkemm l-anzjani kellhom il-wheelchairs marbuta, xorta sehh dan l-incident fejn wegghet anzjana minnhom. Jaf li l-anzjana, s-Sinjura Ellul Sullivan, kienet marbuta, pero' xorta' wahda harget minn fuq il-wheelchair, zerzqet u waqghet 'il quddiem, u dan meta x-xufier zamm il-brake ghax hariglu xi hadd minn fuq il-lights. Jghid li dak il-hin ma kienx jidher li s-Sinjura Ellul Sullivan gralha xi haga, w ghalhekk baqghu sejrin, pero' wara sar jaf li din kellha bzonn xi kura. Qal li malli waslu l-home kienu gibdu l-attenzjoni tan-nurse u ttiehdu l-passi mehtiega.

Meta deher il-Qorti w xehed fis-7 ta' Dicembru, 2010 Fracis Casha kkonferma li kien fil-van meta nqala' l-incident u spjega li xoghlu fil-fatt huwa li jara li meta jkunu fuq il-van l-anzjani jkunu bil-qeghda sewwa, w li jiehu hsiebhom.

Rat li fil-15 ta' Novembru, 2010 xehed **Mario Muscat** (fol. 133) li ddikjara li hu sid il-vettura bin-numru ta' registrazzjoni HSY 017. Mistoqsi jekk jafx ta' min hi Care Services Ltd., jghid li ma jafx, jaf biss li kien jircievi telefonati biex jintalab is-servizz tieghu tat-trasport. Qal li illum m'ghadux jaghti servizz ta' transport lil Casa Serena. Ikkonferma li dakinhar tat-22 t'Ottubru, 2003 huma kienu qed jahdmu ghal Casa Serena, u li x-xufier kien Alfred Vella.

Dakinhar xehed ukoll **Alfred Vella** (a fol. 134) li kkonferma li dakinhar tat-22 t'Ottubru, 2003 kien qed isuq il-vettura bin-numru HSY 017, u li kien gabar xi nies minn Marsaxlokk biex johodhom Casa Serena. Ftakar li meta wasal hdejn il-Luxol Grounds, waqt li kien miexi b'xi ghoxrin mil fis-siegħa, zewg karożzi ta' quddiemu waqfu hesrem ghax van li kien gej mid-direzzjoni opposta ghamel U-Turn. Hu waqaf ukoll. Jghid li sar jaf li malli waqaf, sinjura li kienet riekba warajh, certu Gulia Ellul Sullivan, zerzqet mill-wheelchair, u li fil-fatt hu nduna li waqghet ghax sema' hoss. Qal li fil-van kien hemm ukoll

zewg facilitators minn Casa Serena, li wiehed minnhom jismu Frans.

Spjega li l-facilitators u mhux ix-xufier jorbtu l-pazjenti bil-wheelchairs mal-van, u dan isir bi speci ta' gancijiet u jintrabtu mal-art u mas-seats tal-van. Mistoqsi jekk il-pazjenti effettivamente ikunux marbutin fil-wheelchair, wiegeb li suppost hekk hu, pero' dak mhux xogħlu. Qal li hu jsaqsi lill-facilitators jekk hux lesti, w isuq biss meta jghidulu huma, w zied li hu kull ma jagħmel hu li jopera l-lift biex itella' l-wheelchair fil-van. Skond hu dakinhar kulhadd kien marbut. Qal li wara li sehh l-incident, hu waqaf fil-ġenb u għen lill-facilitator biex jigbru lill-anzjana mill-art. Għall-mistoqsija jekk infurmax lil xi hadd bl-incident, wiegeb fin-negattiv.

Kompla jispjega li l-van huwa attrezzat apposta għall-garr tal-wheelchairs u qal ukoll li dakinhar il-wheelchair baqa' fejn kien u ma resaqx, filwaqt li kienet is-sinjura li zzerzqet minn fuqu. Sostna li naturalment huma l-facilitators għandhom ir-responsabilita' li jieħdu hsieb il-pazjenti w li xogħlu huwa biss dak ta' xufier u biex jopera l-lift.

Fis-7 ta' Dicembru, 2010 xehdet ukoll **Angele Falzon** fil-kariga tagħha ta' Direttur ma' Casa Serena. Din qalet li ma kinitx prezenti waqt l-incident u għalhekk dak li taf hu dak li giet infurmata dwaru. Hija esebiet dokument li gie mmarkat bhala Dok FA fis-seduta tad-19 ta' Jannar 2011, li jikkonsisti f'fotokopja ta' cekkijiet li jindikaw il-hlasijiet li huma għamlu in konnessjoni mal-incident li sehh fejn korriet gravi Giulia Ellul Sullivan nhar it-22 ta' Ottubru 2003.

Ikkunsidrat:-

Illi għalhekk f'din il-kawza l-ewwel zewg eccezzjonijiet imressqa mill-konvenuti, w cioe' dik ta' nkompetenza *ratione materiae* u dik ta' *res judicata* diga' gew decizi w għalhekk fadal biss li tigi trattata l-eccezzjoni fuq il-mertu, w cioe' li l-konvenuti ma kienux responsabbli għall-incident fejn korriet Giulia Ellul Sullivan.

Dwar il-fatti *sic et simplicitate* ma jidhirx li hemm kontestazzjoni. Fis-sens illi verament Giulia Ellul Sullivan kienet riekba fuq il-van proprjeta' ta' Mario Muscat, u li s-sewwieq dakinhar tat-22 ta' Ottubru 2003 kien il-konvenut Alfred Vella. Ma jidhirx li huwa kontestat lanqas li s-sewwieq tal-vann ibbrejkja f'daqqa, ghaliex kien hemm zewg vetturi qablu li kienu waqfu hesrem peress illi kien hemm vettura gejjja mid-direzzjoni opposta li ghamlet U-turn. Ma jidhirx li huwa kontestat lanqas li Giulia Ellul Sullivan korriet minhabba din il-manuvra, w dan ghaliex bil-habta zzerzqet minn gol-wheelchair. Ma jidhirx lanqas li huwa kontestat li fuq il-van dakinhar tal-incident kien hemm zewg *facilitators* ma' l-anzjani. Ma jidhirx lanqas li huma kontestati l-hlasijiet li saru mis-socjeta' attrici bhala hlas ghad-danni li gew ikkundannati jhallsu b'referenza ghal dan l-incident.

Ghalhekk l-unika kontestazzjoni li hemm bejn il-partijiet hija dwar min hu responsabbli ghall-incident fejn korriet Giulia Ellul Sullivan, u min ghandu jaghmel tajjeb ghad-danni subiti.

Dwar in-natura tal-kolpa li din il-Qorti trid tattribbwixxi, ssir referenza ghas-sentenza fl-ismijiet **Biagio Muscat vs Anthony Falzon** deciza mill-Qorti tal-Appelli (Sede Inferjuri) nhar it-12 ta' Mejju 2003 fejn inghad li :-

"Il-Kodici taghna ma jipprovdi l-ebda definizzjoni tal-kolpa". B'danakollu ma jonqosx milli jippreciza li "jitqies fi htija kull min fl-eghmil tieghu ma juzax il-prudenza, d-diligenza, u l-hsieb ta' missier tajjeb tal-familja" (Art 1032 (1), Kodici Civili). Dan ragjonevolment ifisser illi wiehed jehrieg jikkollega l-att kolpuz minhabba imprudenza jew nuqqas ta' diligenza mar-rekwizit tal-prevedibilita` ta' l-event dannuz. "Prevedibilita` din li trid tkun ta' probabilitajiet ragjonevoli u mhux ta' possibilitajiet remotissimi u inverosimili".

Il-kolpa, fil-kaz ta' fatt dannuz li minnu torigina l-azzjoni akwiljana, tavvera ruhha filli wiehed jaghmel att volontarjament, u jonqos li jipprevedi l-effett dannuz ta' dak il-fatt, meta seta' jipprevedi dak l-effett. Meta l-att li

kkaguna d-danni kien jikkonsisti fil-manegg ta' haga perikoluza, ir-responsabilita` ta' min jaghmel dak l-att hija assoluta. Mhiex difiza tajba kontra din ir-responsabilita` l-allegazzjoni illi min ghamel l-att li gieb id-danni kien ilu jaghmlu zmien twil u qatt ma nqala' xejn, u li ghalhekk min ghamel dak l-att ma setax jissupponi, li fil-kaz partikolari kien ser jinqala' dak li nqala."

Issa f'dan il-kaz is-socjeta' attrici harrket tnejn min-nies, u cioe' l-konvenut Mario Muscat li ma kienx prezenti ghall-incident izda huwa l-proprietarju tal-vettura li kien qed isuq il-konvenut l-iehor Alfred Vella fil-hin tal-incident. Illi ghalhekk il-konvenut Muscat la ra l-incident isehh u wisq inqas kien ko-partecipi fih. Illi sabiex jinsab responsabbli ghad-danni jrid ikun ghamel xi att ta' kommissjoni jew ommissjoni li kkontribwixxa ghall-incident. Issa mill-provi prodotti ma jirrizultax li l-konvenut fil-fatt naqas minn xi obbligu tieghu bhal per ezempju li halla karozza fi stat hazin tinsaq minn bniedem iehor jew xi haga simili. Fis-sentenza li nghatat nhar il-11 ta' Jannar 2001 fl-ismijiet **Antonia Vella vs Joseph Camilleri et** moghtija mill-Prim' Awla tal-Qorti Civili fuq kwistjoni simili, nghad li r-responsabilita' civili tal-konvenut ghad-danni kagunati minnu tohrog mill-Artikolu 1031 tal-Kodici Civili:-

"...mhix kawza bbazata fuq nuqqas t'osservanza ta' disposizzjoni kontrattwali izda kawza *ex delicto* u ghalhekk il-proprietarju tal-van m'ghandux ikun responsabbli".

Illi ghalhekk mill-bidu nett din il-Qorti ma tistax tara kif tista issib htija fil-konfront ta' dan il-konvenut Mario Muscat.

Dwar il-konvenut l-iehor pero' l-Qorti ghandha xi tghid. Kull wiehed huwa responsabbli ghad-danni li huwa jikkaguna lil haddiehor bl-ghemil tieghu. Ghandu jigi pprovat in-ness ta' kawza w effett bejn id-danni reklamati w l-agir ta' min ikun ikkaguna d-danni.

Issa fil-kaz in ezami s-socjeta' attrici qed issostni li hija sofriet danni peress illi l-pazjenta taghhom Giulia Ellul Sullivan sofriet danni f'sahhitha minhabba l-incident li

kienet involuta fih meta kienet riekba mal-konvenut Alfred Vella f'St. Andrews u huwa bbrejkja f'daqqa. M'hemmx dubbju li x-xufier tal-vettura ghandu certu obbligi li ghandu jzomm waqt li qed isuq, *molto piu'* meta qed igorr numru t'anzjani. Illi x-xufier ghandu jiehu hsieb is-sahha w kura tal-passigieri tieghu li huma rekbini mieghu. Ix-xufier ghandu jzomm prudenza fis-sewqan tieghu w izomm a *proper look out* il-hin kollu ghal dak li jkun ghaddej fit-triq. Dan ghaliex kif gie ritenut fis-sentenza moghtija mill-Qorti tal-Appelli Kriminali nhar l-10 ta' Marzu 2001 fl-ismijiet **II-Pulizija vs Alfonso Abela** "*Nuqqas ta' 'proper lookout' u cioe nuqqas ta' prudenza ordinarja li wiehed ghandu jadopera biex jevita s-sinistri stradali jammonta ghal sewqan traskurat.*"

Kif gie osservat fis-sentenza moghtija nhar it-30 ta' Mejju 2005 fl-ismijiet **David Gatt vs Peter Calleja** inghad li :- "*Biex persuna tinstab responsabbli ghad-danni, mhux necessarju li l-agir taghha tkun l-unika kawza tad-danni reklamata; anke jekk, b'xi mod, ikkontribwiet bin-negligenza taghha ghall-hsara, ma tistax tahrab mir-responsabbilta'. Kull persuna, ovvjament, trid twiegeb ghall-ghemil taghha, u mhux responsabbli ghall-agir negligenti u traskurat ta' haddiehor.*

Anke jekk kellha tirrizulta n-negligenza, mhux bizzejjed li tigi konstatata l-htija, imma hu mehtieg ukoll li jigi stabbilit li dik il-htija kkagunat dannu attwali u valutabbli u pruvat b'mod cert."

Sewqan traskurat (*negligent driving*) hu kwalsiasi forma ta' sewqan li jiddipartixxi minn, jew li ma jilhaqx il-livell ta' sewqan mistenni minn sewwieq ragonevoli, prudenti, kompetenti w ta' esperjenza. Bhala regola, l-ksur tar-regolamenti tat-traffiku kif ukoll in-non-osservanza tad-disposizzjonijiet tal-Highway Code li jincidu fuq il-mod jew il-kwalita' ta' sewqan ta' dak li jkun, jammonta wkoll ghal sewqan traskurat. Sewqan bla kont hu deskritt fis-subartikolu (2) ta' 1-imsemi artikolu 15 bhala sewqan 'bi traskuragni kbira'. Din it-tieni ipotesi, jigifieri ta' sewqan bla kont, tikkontempla s-sitwazzjoni fejn il-grad ta' traskuragni tkun kbira u tinkludi 1-kazijiet fejn wiehed deliberatament

jiehu riskji fis-sewqan li m'ghandux jiehu minhabba l-probabbilita' ta' hsara li tista' tirrizulta lil terzi, kif ukoll kazijiet fejn wiehed ikun indifferenti ghal tali riskji. Kull xufier hu prezunt u mistenni li jkollu kontroll shih fuq il-vettura tieghu. Sewqan negligenti jfisser nuqqas ta' prudenza ordinarja li wiehed ghandu jadopera biex jevita s-sinistri
stradali.

Issa m'hemmx dubbju li sabiex ikun hemm responsabbilita' ghall-kollizzjoni, jinhtieg li jkun hemm "*nexus*", fis-sens li l-vjolazzjoni tkun kawza prossima tal-kollizzjoni.

Issa f'dan il-kaz l-incident sehh ghaliex il-konvenut Alfred Vella, kien qed isuq f'St. Andrews meta fid-daqqa w il-hin ibbrejkja w dan ghaliex jghid li kien hemm karozza quddiemu li ttentat taghmel U-turn. Bir-rispett kollu din hi l-versjoni tal-fatti kif moghtija mill-konvenut u jghid li hu ma kellux triq ohra salv li jibbrejkja ghaliex din il-vettura kkagunatlu emergenza subetanea. Il-konvenut pero' ma jressaq l-ebda xhud jew prova sabiex jipperswadi lill-Qorti li s-sewqan tieghu qabel dan l-incident kien wiehed galbat u li zamm id-distanza necessarja mill-vettura ta' quddiemu w li effettivament kien kawt ghal dak li kien ghaddej fl-ambjenti tieghu. Il-konvenut Vella, li kellu diversi anzjani rekbini mieghu, messu qaghad hafna aktar attent ghall-utenti l-ohra tat-triq. Illi l-konvenut Vella jghid li huwa ma kellux ir-responsabilita' tal-anzjani fuq il-van, izda dik kienet tal-*care workers*. Onestament din il-Qorti ma tistax tifhem kif il-konvenut bhala sewwieq ta' vettura jghid li m'ghandux responsabilita' ghall-passiggieri li jgorr, u dak li qal huwa biss tentattiv sabiex jipprova jezionera ruhu minn kwalsiasi responsabilita' w jghaddi l-istess lill-*care workers*. Jirrizulta li l-wheelchair ta' Ellul Sullivan kien marbut tajjeb ghaliex ma nqalax bil-brake, izda li Ellul Sullivan izzierzqet minn fuqu, w li ghalhekk ir-rsponsabilita' hija ta' Vella ghaliex il-kagun li din izzierzqet kien is-*sudden braking*. Is-sewwieq ta' esperjenza normali li ghandu responsabilita' t'anzjani fil-vettura teighu, ghandu joqghod hafna aktar attent ghal dak li jkun ghaddej fit-triq. Bir-rispett kollu l-Qorti thoss li l-konvenut ma rnexxilux jipprova li huwa uza dik id-dilgenza ta' *pater familjas* rikjesta fil-ligi civili, meta kellu r-responsabilita' ta' numru

ta' passigieri abbord. Il-Qorti tghid li sewqan traskurat (negligent driving) hu kwalsiasi forma ta' sewqan li jiddipartixxi minn, jew li ma jilhaqx il-livell ta' sewqan mistenni minn sewwieq ragonevoli, prudenti, kompetenti u ta' esperjenza. Bhala regola, il-ksur tar-regolamenti tat-traffiku kif ukoll in-non-osservanza tad-disposizzjonijiet tal-Highway Code li jincidu fuq il-mod jew il-kwalita' ta' sewqan ta' dak li jkun, jammonta wkoll ghal sewqan traskurat. Issa l-artikolu 22 tal-High Way Code jipprovdi *“Keep your vehicle in good condition. Pay particular attention to lights, brakes, steering, tyres direction and indicators..”* Issa dak hu proprju li m'ghamilx il-konvenut, u cioe' li ma tax kaz id-direzzjoni li kien qed jiehu l-allegat konducent li bbrejkja w ghamel U-turn quddiemu. Kieku l-konvenut kien attent u kawn kien inaqqsas il-velocita' bil-mod u mhux jibbrejkja f'daqqa, kif effettivament ghamel.

Ghaldaqstant din il-Qorti hija tal-fehma li l-konvenut Alfred Vella huwa responsabbli ghall-incident fejn fih korriet Giulia Ellul Sullivan.

Dwar id-danni jinghad li din il-Qorti m'ghandhiex kompetenza aktar milli tillikwida d-danni f'ammont massimu ta' hamest lef Lira Maltin. Issa fil-kaz in esami skond id-dokument esebit minn Angele Falzon, liema dokument ma giex kontestat mill-konvenut, jindika li d-danni sofferti jeccedu l-hamest elef lira Maltin u dan ghaliex is-socjeta' attrici bhala rizultat tal-incident kienet hallset is-somma ta' sitt mija w hamsin Lira w ghaxar centezmi (LM650.10) lil Dr. Keith Bonnici, sitt mija w hames Lira w ghaxar centezmi (LM605.10) lil Dr. Louis Bianchi w erbat elef erba' mija w tlieta w ghoxrin Lira Maltin (LM4,423) lil Dr. Renato Cefai. Ghalhekk komplessivament is-socjeta' attrici sofriet danni fl-ammont ta' hamest elef sitt mija w tmienja w sebghin Lira Maltin u ghoxrin centezmu (LM5,678.20). Illi dan nonnostante, l-ammont li tista' tillikwida din il-Qorti ghandu jkun massimu ta' hamest elef Lira Maltin (LM5,000).

Ghaldaqstant din il-Qorti filwaqt li tiddikjara li l-incident fejn korriet Giulia Ellul Sullivan sehħ tort unikament tal-konvenut Alfred Vella, tillikwida d-danni

Kopja Informali ta' Sentenza

subiti mis-socjeta' attrici fl-ammont ta' hdax-il elf sitt mija w sitta w erbghin Ewro u sitta w tmenin centezmu (€11,646.86) ekwivalenti ghal hamest elef Lira Maltin (LM5000) u tikkundanna lill-konvenut Alfred Vella jhallas din is-somma hekk likwidata lis-socjeta' attrici w tillibera mill-oseservanza tal-gudizzju lill-konvenut Mario Muscat.

Bl-ispejjez u bl-imghax min-notifika tar-rikors promotur lill-istess Alfred Vella.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----